

Besluit van de Staatssecretaris Justitie en Veiligheid van 1 juni 2023, nummer 4647458 tot tijdelijk afwijken van artikel 4.17a, derde, vierde en vijfde lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Gelet op artikel 50, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000 en artikel 4.17b, eerste lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000,

Gehoord de Commandant van de Koninklijke Marechaussee;

Besluit:

ARTIKEL I

Met toepassing van artikel 4.17b van het Vreemdelingenbesluit 2000 wordt tijdelijk afgeweken van artikel 4.17a, derde, vierde en vijfde lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 12 mei 2023.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 1 juni 2023,

*De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
E. van der Burg*

TOELICHTING

In het tijdvak van 12 november 2022 tot en met 11 mei 2023 is het besluit van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 11 november 2022, nummer 4282062, tot tijdelijk afwijken van artikel 4.17a, derde, vierde en vijfde lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000 van kracht geweest. De instroom van vreemdelingen in de Europese Unie is nog steeds onverminderd hoog. Vanwege het toegenomen aantal illegale grensoverschrijdingen via onder andere de Balkanroute hebben de Duitse, Oostenrijkse en Zweedse autoriteiten de grenscontroles op 12 november 2022 ingesteld. Ook de Franse autoriteiten hebben op 1 november 2022 het grenstoezicht verscherpt. De betreffende lidstaten hebben recentelijk de periode voor het uitvoeren van de binnengrenscontroles c.q. verscherpt grenstoezicht verlengd. Daarnaast ziet Italië dit jaar een grote toename van irreguliere aankomsten in het land, met name over zee, met als gevolg daarvan volle opvangcentra. Sinds januari van dit jaar hebben al meer dan 31.000 migranten de Italiaanse kust bereikt, bijna vier keer zo veel als in dezelfde periode vorig jaar. Ook in Nederland is op basis van cijfers van 'Asylum Trends' van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en gelet op de brief van 28 april jl. aan de Tweede Kamer¹ over de actuele situatie in de asielketen sprake van een significante toename van het aantal eerste asielaanvragen. Deze asielinstroom in Nederland is veelal te herleiden tot secundaire migratie vanuit lidstaten van eerste aankomst via andere lidstaten naar Nederland. Het aantal migranten dat na een toegangswijziging asiel aanvraagt aan de buitengrenzen die door Nederland worden beheerd (lucht- en zeehavens) is relatief beperkt ten opzichte van het totaal aantal eerste asielaanvragen in Nederland. Dit is voor een deel terug te zien in de Eurodac-treffers van asielzoekers in Nederland. In de laatste 13 maanden (van maart 2022 tot en met maart 2023) hebben circa 38.910 vreemdelingen een eerste asielaanvraag ingediend (bron: IND). Van hen hebben circa 1.600 vreemdelingen de asielaanvraag ingediend bij de grensdoorlaatposten bij de grote luchthavens in Nederland (bron: Koninklijke Marechaussee) en circa 10 bij een zeehaven (bron: Zeehavenpolitie)². Van de overige vreemdelingen is de wijze van vervoer niet geregistreerd. De redenen die op 11 november aanleiding gaven voor het hiervoor genoemde besluit van die datum zijn dan ook nog steeds aanwezig.

Om er zicht op te blijven houden of deze asielzoekersstroom in Europa zich ook naar Nederland verplaatst, acht ik het van groot belang dat het operationeel toezicht door de Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV)-eenheden van de Koninklijke Marechaussee (KMar), andermaal voor een periode van zes maanden wordt geïntensifieerd. Intensiever toezicht is noodzakelijk, maar kan niet plaatsvinden binnen de kaders van artikel 4.17a Vreemdelingenbesluit 2000. Daarom besluit ik op grond van artikel 4.17b Vreemdelingenbesluit 2000 tot een intensivering van de controles, met terugwerkende kracht tot en met de dag na de einddatum van de intensivering van de controles op grond van het besluit van 11 november 2022.

Met de intensivering van de MTV-controles worden de volgende effecten verwacht:

- 1) de bestrijding van illegale immigratie in het algemeen, het buigen van de migratiestromen naar Nederland waarmee mogelijk de druk op de asielopvang kan worden verlicht en de bestrijding van mensensmokkel in het bijzonder;
- 2) het voorkomen van mensonterende incidenten (zoals de omgekomen vreemdelingen in vrachtwagens);
- 3) het voorkomen van substantiële incidenten voor de openbare orde en nationale veiligheid in Nederland.

Daarnaast zal de KMar krachtig en zichtbaar waar nodig samen optreden met de andere ketenpartners, zoals de politie en de douane.

Uitvoering controles

Op grond van artikel 4.17b worden de extra MTV-controles binnen onderstaand kader uitgevoerd:

1. op eenzelfde vliegeroute wordt ten hoogste op de helft van het aantal vluchten per dag gecontroleerd. In het kader van dit toezicht wordt slechts een deel van de passagiers op een vlucht staande gehouden.
2. per dag worden ten hoogste zes treinen per traject en ten hoogste veertig treinen in totaal gecontroleerd, met dien verstande dat het toezicht slechts mag worden uitgeoefend in een deel van de trein, en per trein in ten hoogste vier treincoups.
3. op eenzelfde weg of vaarweg worden ten hoogste 180 uur per maand en ten hoogste 12 uur per

¹ Kenmerk 4403766

² Alle cijfers zijn afgerond op tientallen.

dag controles uitgevoerd. In het kader van dit toezicht wordt slechts een deel van de passerende vervoermiddelen stilgehouden.

*De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
E. van der Burg*